

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ซึ่งเนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ สมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในฐานะครูผู้สอน ประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผล และขนาดของโรงเรียน มีอย่างน้อย 1 ตัวที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีได้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสอนวิชาสามัญในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2550 ในจังหวัดปัตตานี ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Sampling) จากประชากรทั้งหมด 1,516 คน และได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 317 คน จากการคำนวณโดยใช้สูตรของยามาเน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในฐานะครูผู้สอน ประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผล และขนาดของโรงเรียน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ลักษณะของเครื่องมือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 6 ระดับ ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมการวัดและประเมินผลทั้ง 4 ด้าน คือ พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนก่อนเริ่มสอน พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในระหว่างดำเนินการสอน พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลังสิ้นสุดการสอน และพฤติกรรมในเชิงตรวจสอบและพัฒนา ระบบการวัดและประเมินผล ซึ่งแต่ละด้านมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9209, .9678, .7203 และ .8989 ตามลำดับ และมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับเท่ากับ .9752

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาตและแนะนำตัวผู้วิจัย จากภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อส่งถึงผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนด้วยตนเอง หลังจากนั้นติดตามผลและรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยภาพรวม และพฤติกรรมจำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ โดยนำค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมิน พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย
3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Coefficient) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ และสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยใช้วิธี Stepwise

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่า พฤติกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนก่อนเริ่มสอน และพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลังสิ้นสุดการสอน ครูมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในระหว่างดำเนินการสอน และพฤติกรรมในเชิงตรวจสอบและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ครูมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

- 1.1 พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนก่อนเริ่มสอน พบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่นๆ คือ การแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบก่อนสอน รองลงมาคือ การประเมินผลก่อนสอน โดยใช้วิธีการถามตอบ ส่วนพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติ น้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียน โดยอาศัยตารางวิเคราะห์หลักสูตร และรองลงมาคือ การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียน
- 1.2 พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในระหว่างดำเนินการสอน พบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การสร้างข้อคำถามวัดความรู้ของนักเรียน

โดยเน้นความเข้าใจ รองลงมาคือ วิธีการในการประเมินผลระหว่างเรียนโดยการตรวจแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำเป็นการบ้าน ส่วนพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การสร้างข้อสอบวัดความรู้แบบปรนัยโดยใช้วิธีการแบบจับคู่ และรองลงมาคือ การจัดกิจกรรมซ่อมเสริมโดยให้นักเรียนสอนกันเอง

1.3 พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลังสิ้นสุดการสอน พบว่าพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การจัดทำเอกสารหลักฐานประเมินผลการเรียนรู้ เช่น ปพ.4, ปพ.5, ปพ.6 เป็นต้น ได้เป็นปัจจุบัน รองลงมาคือ การประเมินผลการเรียนปลายปีหรือปลายภาคเลือกประเมินเฉพาะจุดประสงค์ที่สำคัญให้ครอบคลุม ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ส่วนพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ คำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนนักเรียนในแต่ละรายวิชา และรองลงมาคือ การจัดกระทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์และแสดงให้อยู่ในลักษณะที่ชัดเจนและเข้าใจง่าย เช่น กราฟ แผนภูมิ

1.4 พฤติกรรมในเชิงตรวจสอบและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รองลงมาคือ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผล เช่น ตำรา คู่มือวัดและประเมินผล ส่วนพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงด้านการประเมินผลการเรียนรู้ และรองลงมาคือ การเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนกับนักเรียนโรงเรียนอื่นหรือกลุ่มโรงเรียนอื่น

2. ผลการค้นหาดัชนีพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า มีเพียงตัวแปรเดียว คือ ประสิทธิภาพทางการวัดผลและประเมินผล โดยครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นั่นคือ ครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างจากครูที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ (กลุ่มอ้างอิง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .305 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ($S.E._{est}$) เท่ากับ .454 และดัชนีพยากรณ์มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ที่ได้ปรับแล้ว (R^2_{adj}) เท่ากับ 0.09 คิดเป็นร้อยละ 9.0 และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (\hat{Y}) และคะแนนมาตรฐาน (\hat{Z}) ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.434 + .308(X_5)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .305(Z_5)$$

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สวัสดิ์ชัย ศรีพนมนากร (2535: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาดีเด่น ซึ่งพบว่า พฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่สำคัญต่อกระบวนการเรียนการสอน และที่ปฏิบัติได้จริงในกระบวนการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาดีเด่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นกระบวนการจัดการศึกษาแนวใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญของการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่ดี การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการวัดและประเมินผลรูปแบบหนึ่งที่เปลี่ยนแปลงจากการวัดและประเมินผลแบบเดิม โดยที่การวัดและประเมินผลแนวใหม่นี้เน้นการวัดและประเมินผลที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนมาก มีการกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมหลักที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ ครูจึงให้ความสำคัญกับการวัดผลมาก จึงทำให้ครูมีพฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจะพบว่า

1.1 พฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนก่อนเริ่มสอน พบว่า ครูมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดไว้ว่า การประเมินผลก่อนเรียนเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน

ในแต่ละรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องประเมินก่อนเรียน เพื่อหาสารสนเทศของผู้เรียนเบื้องต้นสำหรับนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพื้นฐานของผู้เรียน (กรมวิชาการ, 2545: 16-23) สอดคล้องกับอัญชลี มีไชโย (2534) ที่ได้ศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า การประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนก่อนเริ่มสอน ครูจะประเมินผลก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน จะเห็นได้ว่าเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้ครูมีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลในด้านนี้มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบก่อนสอน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ การแจ้งผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบก่อนสอนเป็นสิ่งแรกที่มีความสำคัญที่ครูจำเป็นต้องสื่อสารให้ผู้เรียนได้รับทราบว่าสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้หรือเนื้อหาที่จะต้องเรียนมีอะไรบ้าง และครูคาดหวังว่าเมื่อผู้เรียนเรียนจบเนื้อหาเหล่านั้นแล้วผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหานั้นมากน้อยเพียงใด

ในส่วนของพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การสร้างเครื่องมือวัดผลโดยอาศัยตารางวิเคราะห์หลักสูตร ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรนั้น มีขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติหลายขั้นตอน จึงเป็นการยุ่งยากสำหรับครูผู้สอนที่จะจัดทำตารางวิเคราะห์หลักสูตร ประกอบกับครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์หลักสูตร และไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์หลักสูตร จึงทำให้ครูมีการปฏิบัติน้อย สอดคล้องกับ นลิน ศรีฐนนท์ (2541, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมินผลการเรียนระดับประถมศึกษา ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบฟอลท์ทรี พบว่า ผลการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการ 10 ประเด็น ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ในประเด็นหนึ่ง พบว่า ครูไม่ได้สร้างตารางวิเคราะห์ มีสาเหตุหลักมาจากครูไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์หลักสูตร ครูมีภาระงานมาก ครูขาดความรู้ ผู้บริหารขาดการนิเทศติดตามผลและครูขาดความรับผิดชอบ โดยมีสาเหตุเบื้องต้นที่มีความน่าจะเป็นมาจาก ครูไม่เห็นความสำคัญของการวิเคราะห์หลักสูตร

1.2 พฤติกรรมการวัดและประเมินผลระหว่างดำเนินการสอน พบว่า ครูมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่นๆ คือ การสร้างคำถามวัดความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการประเมินผลระหว่างเรียน โดยการตรวจแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำเป็นการบ้าน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะข้อสอบวัดพฤติกรรมด้านความเข้าใจ เป็นการวัดความสามารถทางสมองที่สูงกว่าความจำ เป็นการนำเอาความรู้ ความจำที่มีอยู่ในตนเองไปใช้ใน

การแปลความ ตีความ และขยายความ ซึ่งมีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งครูมักจะนำมาใช้ในการวัดและประเมินผลความรู้ ความสามารถของนักเรียน นอกจากนี้จากการศึกษา ยังพบว่า ครูใช้การตรวจแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำเป็นการบ้านมาใช้เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลระหว่างดำเนินการสอน สอดคล้องกับ ไพศาล คงภิรมย์ชั้น (2547: 62) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของ ครูโรงเรียนเซนต์หลุยส์ ฉะเชิงเทรา พบว่า การประเมินผลระหว่างเรียนด้วยวิธีการสื่อสารส่วนบุคคล พบว่า ครูโรงเรียนเซนต์หลุยส์ ใช้วิธีการถามตอบระหว่างเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ การตรวจแบบฝึกหัดและการบ้านพร้อมให้ข้อมูลป้อนกลับ ผลปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เสร็จแล้วนั้น ครูมักจะมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำเป็นการบ้าน เพื่อเป็นการตรวจสอบและประเมินผลว่าเนื้อหาหรือสิ่งที่ผู้สอนได้ให้กับผู้เรียนไปนั้น ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหรือบทเรียนนั้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งการตรวจแบบฝึกหัดและการบ้านพร้อมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับนั้นสามารถประเมินลักษณะต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหรือบทเรียน นิสัยการทำงาน ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะการเขียน เป็นต้น

ในส่วนของพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การสร้างข้อสอบแบบปรนัยโดยเลือกใช้วิธีการแบบจับคู่ ทั้งนี้เนื่องจากข้อสอบประเภทนี้เป็นข้อสอบที่วัดความจำมากกว่าที่จะวัดสมรรถภาพทางสมองขั้นสูง ครูในระดับมัธยมศึกษาจึงมักไม่นิยมใช้ข้อสอบในลักษณะนี้มาใช้ในการวัดความรู้ความสามารถของนักเรียน ซึ่งจากการศึกษาพบว่าครูมักจะสร้างข้อสอบแบบเลือกตอบ ในบางเนื้อหาข้อสอบแบบอัตนัยเป็นลักษณะของข้อสอบที่ครูผู้สอนควรมานำมาใช้ในการวัดความรู้ความสามารถของนักเรียน เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดสมรรถภาพทางสมองในระดับสูง ซึ่งผู้ตอบจะต้องคิดหาคำตอบเอง โดยบูรณาการความรู้และความคิด แล้วแสดงออกเป็นภาษาเขียนอย่างถูกต้องและสมเหตุสมผลตามหลักวิชานั้น ๆ จึงสามารถวัดความคิดในลักษณะแง่มุมต่าง ๆ ได้ดี ซึ่งถือว่าเป็นความคิดที่มีแนวแปลกใหม่และริเริ่ม ไม่ใช่เพียงความคิดตามแนวทางที่ปรากฏในตำราหรือที่ผู้สอบกำหนดชี้แนวไว้ให้

1.3 พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลังสิ้นสุดการสอน พบว่าครูมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่นๆ คือ การจัดทำเอกสารหลักฐานประเมินผลการเรียนรู้ เช่น ปฟ.4, ปฟ.5 เป็นต้นได้เป็นปัจจุบัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะเหตุผลจากภารกิจในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ได้ระบุให้

สถานศึกษามีการจัดทำเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลแสดงผลการดำเนินการวัดผลและประเมินผลและเป็นเอกสารหลักฐานแสดงวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน ดังนั้นสถานศึกษาจึงบังคับให้ครูผู้สอนจัดทำเอกสารหลักฐานประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ครูมีพฤติกรรมในด้านนี้มาก

ในส่วนของพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตของคะแนนนักเรียนในแต่ละรายวิชา การจัดทำข้อมูลผลสัมฤทธิ์และแสดงให้อยู่ในลักษณะที่ชัดเจน เข้าใจง่าย เช่น กราฟ และแผนภูมิ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ พฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้ระบุอยู่ในภารกิจที่ครูจะต้องปฏิบัติ จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของแต่ละบุคคลว่าจะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ พฤติกรรมดังกล่าวนี้หากส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำมาปฏิบัติย่อมจะส่งผลดี ช่วยให้ผู้สอนเห็นพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้นได้

1.4 พฤติกรรมในเชิงตรวจสอบและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่า ครูมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า พฤติกรรมที่ครูปฏิบัติมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ และการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผล เช่น ตำรา คู่มือการวัดและประเมินผล เป็นต้น

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะครูมีการปฏิบัติตามเป้าหมายสำคัญของการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า เป้าหมายของการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ก็เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข วิธีการเรียนการสอน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ, 2545) จึงส่งผลให้ครูมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผล เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งจะทำได้ผลการประเมินที่ถูกต้องตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

ในส่วนของพฤติกรรมที่ครูปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือ การศึกษาดูงานในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและมีชื่อเสียงด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทั้งนี้เนื่องเพราะครูขาดโอกาสและการสนับสนุนจากผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องให้ไปศึกษาดูงานในด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งจะส่งผลให้ครูขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยจากผลการศึกษาของ ทศนีย์ สิงหวงศ์ (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งพบว่า การพัฒนาครู

เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยการศึกษาด้วยตนเองจะช่วยให้ครุมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ดังนั้นทางโรงเรียนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรส่งเสริมให้ครูได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เช่น การสร้างข้อสอบหรือเครื่องมือวัดผลในรูปแบบต่าง ๆ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เช่น ความยากง่าย อำนาจจำแนก เพื่อที่ครูจะได้พิจารณาคัดเลือกนำข้อสอบที่มีคุณภาพมาใช้ อันจะนำไปสู่การจัดทำคลังข้อสอบในที่สุด

2. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครุมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี

ผลการวิจัยพบว่า มีเพียงตัวแปรเดียวที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้ คือ ประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผล โดยครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน นั่นคือ ครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลแตกต่างจากครูที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ (กลุ่มอ้างอิง) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อธิบายได้ดังนี้

ครูที่มีประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผลโดยครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล มีพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสูงกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ นั้น สามารถอธิบายได้โดยอาศัยหลักทฤษฎีการถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of learning) ที่กล่าวไว้ว่า การนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือการเรียนรู้ใหม่หรือการเรียนรู้ในอดีต สามารถเอื้อต่อการเรียนรู้ใหม่ ๆ (สุรางค์ ไคว้ตระกูล , 2545 :262) กล่าวคือ ครูที่มีลักษณะประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผล ซึ่งอาจจะจบศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ หรืออาจเคยได้ศึกษาในรายวิชาการวัดผลและประเมินผลมาบ้างย่อมมีพื้นฐานหรือความรู้เดิมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน เมื่อมาปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ครูกลุ่มนี้จะสามารถนำความรู้ที่ตนมีอยู่มาใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนได้ดีกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียรชัย นาคกลัด (2536: 115) ที่ได้กล่าวไว้ว่า หากครูเคยได้รับประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผลมาก่อน ย่อมจะสามารถปฏิบัติตามระเบียบการประเมินผลได้ดีกว่าครูที่ไม่เคยได้รับประสบการณ์มาก่อน ดังนั้นจากผลการวิจัยดังกล่าว จึงควรส่งเสริมครูที่จบสาขาวิชาอื่น ๆ หรือครูที่จบศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ แต่ไม่ใช่วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล ให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เพื่อที่จะพัฒนาครูเหล่านั้นให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาค้นคว้า

โดยภาพรวมพฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานีอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีบางพฤติกรรมที่อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งควรที่จะส่งเสริมให้ดีขึ้น เช่น

- พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนก่อนเริ่มสอน ควรส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียน โดยอาศัยตารางวิเคราะห์หลักสูตร แจกเกณฑ์การผ่านผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้นักเรียนทราบเพื่อเตรียมตัวให้ผ่านการประเมิน รวมถึงการประเมินผลก่อนสอน ครูควรเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ที่หลากหลายให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาหรือเนื้อหานั้น ๆ

- พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในระหว่างดำเนินการสอน ควรส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลาย จัดการศึกษาที่เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง ฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งเป็นความสามารถทางสมองที่สูงยิ่งขึ้น ควรส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ นำโครงการและการวิจัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้

- พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนหลังสิ้นสุดการสอน ควรส่งเสริมครูที่สอนวิชาเดียวกันให้ช่วยกันออกข้อสอบเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้อง และความครอบคลุมของเนื้อหาที่สอน รวมถึงส่งเสริมให้ครูนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น

- พฤติกรรมในเชิงตรวจสอบและพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการเรียน ส่งเสริมให้มีการจัดทำคลังข้อสอบ รวมถึงพัฒนาทักษะการนำคอมพิวเตอร์มาช่วยในการประเมินผลการเรียน

จากการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ใช้ในการพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งพบว่า มีตัวแปรเดียวที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนได้ คือ ประสบการณ์ทางการวัดผลและประเมินผล โดยครูที่สำเร็จการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ วิชาเอกหรือวิชาโท สาขาการวัดและประเมินผล มีพฤติกรรม

การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสูงกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ควรที่จะส่งเสริมหรือพัฒนาครู โดยเฉพาะครูที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ แนวทางการปฏิบัติในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยอาจจะจัดการอบรม หรือ จัดหาคู่มือ ตำราเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการวัดและประเมินการเรียนรู้ให้ครูได้ศึกษาอย่างเพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้ควรสำรวจแหล่งค้นคว้าหาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับครูได้ศึกษาเพิ่มเติม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลครูที่สอนวิชาศาสนาด้วย เนื่องจากครูสอนวิชาศาสนาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับค่อนข้างต่ำ

2.2 เนื่องจากการวิจัยเรื่องนี้อาศัยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า หรือเน้นการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ดังนั้นถ้ามีการศึกษาเพิ่มเติมควรใช้วิธีการสังเกต หรือสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมกรรมการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนของครูมัธยมศึกษาใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น